

“Agm̄z̄pāeḡav̄ḡāz̄ēap̄ūum̄v̄aūw̄ȳāōē-̄p̄āc̄ūḡā :maz̄ā p̄ād̄z̄ā̄t̄āīā z̄ēb̄ēā̄ēā”

-ଲୋକେଶ୍ବର ଏଶ୍.ସି.

ଶଂଖେଧନା ବିଦ୍ୟୁତ୍
ସମାଜତାପୁଣ୍ୟ ବିଭାଗ
ଜ୍ଞାନଭାରତୀ, ବେଂଗଳୂରୁ-୫୬

| ApPE:

“Agm̄z̄pā, āāAḡā 6 , Á«ḡl̄ ēAw̄, ḠȲēAw̄Ūk̄Az̄ā p̄ier̄z̄ā «©IEB , ÁāĀf̄p̄ā āp̄āt̄āīēāb̄
ōēāc̄ḡāā z̄ēl̄p̄ ÁV̄z̄ē ḠĒM̄ ēAw̄Āīāj̄ Ūē ōz̄ā ōz̄ā Ūēḡp̄ āv̄ā C̄P̄āz̄ūm̄ā z̄ēḡv̄j̄
P̄īēAw̄Ūk̄Ūē p̄īē ÁŪḡp̄ūm̄ā āv̄ā J̄ Áē P̄īv̄ūp̄ē C̄P̄āz̄ā āāv̄ḡ ÁV̄z̄āḡ ē ÁŪē x̄ḡAv̄ḡ ÁV̄
+̄ēĀp̄ūl̄ē M̄v̄ūĀūw̄z̄āḡē p̄ēĀōī P̄īz̄ē z̄R̄ v̄ā p̄āz̄Āīāp̄ē Áj̄ z̄Ā 155 ēAw̄Ūk̄ā ĒȲ 2μ̄ ēAw̄
(101) āv̄ā Ȳ 2μ̄ ȲAŪq̄l̄ā (54) d̄ēl̄ ĀS̄ī ōÁŪē +̄ēĀp̄ūl̄āīā z̄ēl̄-̄Āāz̄ā ōē-̄p̄īĀc̄ūḡ
¥̄B̄ N̄R̄ḡĀŪv̄Āḡ

¥̄Āz̄l̄ā “ĒȲī z̄R̄ ē “Aḡm̄z̄ā z̄ēl̄p̄ S̄ōm̄ā «2μ̄p̄ Áz̄ā Áēk̄z̄ē K̄P̄āz̄ḡē “Aḡm̄z̄ā z̄ēl̄p̄
«+̄ēl̄ā Cw̄z̄ēq̄ī ¥̄b̄ĀȲē Áv̄l̄ āp̄āt̄āīēāb̄ ōēāc̄z̄ē d̄ūm̄ē “Aḡāā z̄ēl̄ūm̄ā , ÁāĀf̄p̄ā
āp̄āt̄āīēāb̄ ēP̄āq̄S̄ḡl̄z̄āv̄p̄ ēAw̄ āp̄āt̄āīā “Aḡm̄z̄ā , ÁāĀf̄p̄ā āp̄āt̄āīēāb̄ ē Áāv̄ā R̄āt̄S̄ ōz̄Āv̄z̄ē
P̄āp̄ M̄āz̄ā āūb̄āīēāb̄ Cx̄p̄ā ēAw̄āīēāb̄ āĒk̄Āp̄j̄ 1 Ḡ½̄z̄ā ūb̄z̄p̄ḡēāb̄ , ÁāP̄ōj̄ēĀn̄v̄ḡāā
“Aḡm̄z̄ā , ÁāĀf̄p̄ā āp̄āt̄āīā Cv̄m̄v̄ā W̄ēĀḡ Áz̄l̄n̄ J̄āz̄ḡē v̄m̄Ān̄t̄ Áḡz̄ā , āt̄ōāp̄āt̄āīēāb̄
ē Áj̄ Ūē v̄Āz̄ā M̄m̄Āḡē d̄Ēḡēāb̄ 4 āt̄ ð̄ūm̄ēām̄ «Āūr̄, Áv̄z̄ē C̄ān̄m̄āz̄ḡē

1. “Ās̄it̄
2. P̄īv̄āīā
3. āĒt̄
4. +̄ēz̄l̄

»ÁŪē “Aḡm̄z̄ā ēAw̄ āp̄āt̄āīā +̄ēt̄p̄īv̄ Áv̄z̄ā , āĀō Ēā , Áēl̄z̄p̄ ē “Ās̄it̄ āv̄ā
¥̄ḡk̄Ē »v̄p̄īūb̄ Ez̄l̄ḡē Cv̄m̄v̄ā p̄ēēāīā , Áēl̄z̄p̄ ē Ȳ 2μ̄p̄ē Aw̄ āv̄ā ȲAŪq̄l̄ā , p̄āz̄Āīāūm̄ā
p̄āq̄S̄ḡl̄v̄p̄ ēAw̄ āv̄ā ēAw̄āīā āp̄āt̄āīā S̄ūē ōP̄āAḡā Cz̄āīēn̄ūm̄ā Ēl̄q̄c̄āt̄ M̄m̄ĀīīĀv̄
+̄ēl̄āīā āĀō-̄ē “Aḡm̄Āīā ēAw̄ūm̄ēāb̄ 2 j̄ Áw̄āīĀv̄ «Āūr̄, Áv̄z̄ē C̄ān̄m̄āz̄ḡē , p̄āt̄ ð̄ōĀīḡā
āv̄ā C̄āt̄ ð̄ōĀīḡā Cx̄p̄ā C̄, +̄ḡā.

, p̄āt̄ ð̄ōĀīḡā S̄ō Áv̄p̄ā J̄ Áē , p̄p̄v̄ūm̄ēāb̄ C̄Ēl̄k̄ , Áw̄z̄āḡē Caz̄ḡē , ÁāĀf̄p̄p̄ Áv̄
āĀō Ēā , l̄ḡl̄z̄ā ḡād̄ōāīā Áv̄ , Dȳōp̄ Áv̄ , +̄ēl̄p̄ī Áv̄ ḠĒM̄ , Áēl̄z̄p̄ ēz̄ā ōz̄ā
¥̄b̄ Á«Ūm̄Āv̄z̄āḡē Dz̄l̄ḡē C̄āt̄ ð̄ōĀīḡā J̄ Áē , p̄p̄v̄ūz̄āz̄ā āāv̄ḡ Áv̄z̄āḡē Dz̄l̄p̄ , Áḡm̄z̄ā
ēAw̄ āp̄āt̄āīā S̄ūē Cz̄āīēn̄ā āĀr̄z̄ā āēz̄p̄īb̄ḡz̄āḡē ōS̄ōm̄īō j̄ , Áīāḡā , Áḡm̄z̄ā ēAw̄ūt̄w̄
āĀq̄l̄v̄ā Cz̄p̄ī Áv̄z̄ī j̄ , Áīāḡā āēz̄p̄īb̄ḡz̄āḡē Áj̄ Ūē ēAw̄ūt̄w̄ Ēl̄q̄īz̄ḡā , Ēāḡā ĒAv̄ḡā , Áv̄Āv̄
¥̄k̄āb̄ ō ÁŪē ĒAv̄ḡl̄p̄ ēC̄Ēp̄ā ēAw̄ Cz̄āīēn̄ūm̄ā āv̄ā , Ā+̄ēz̄īēūm̄ā Ēl̄q̄c̄āt̄

○KE-TAIA aAVU aACUA PAAZAIUMA AAFPAV PIPIAIA KELEPZIGE PA
○KE-TAIA VAVI aACUGA AAFFPAV GVPA 1WAIA ZAGZA aAVU aACUJ VAVI ○KE-TAIA
GVPA 1WAIA ZAGE JAIS ○AZAN aAEWAIA e MULMUAIA SZATAV CEPMIZAVE aAVLAA
ZEGPAUWZAGE ○KE-TAIA aAVU aACUA PAAZAIUMGIGE VPAAZADZAVPA AA, IWP
»EB-IAEAB aEZUMAIAEAB aEZUMAIAEAB ○KEACZAGE JAISAZEAB wZAIASOZAVZE

eAWAIACX:

eAW JAIS YLZLA DAU CEA AZA PA, iO. PA, iO JAIS YLZPA AEPUI AAJAAIA PA, AO
JAIS YLZLA SAcZI PA, AO JAZDGE DZAAU GVNAIA VI, CEAIAZAAIA UAYA JAIS
CXDPEQAVZE AGMZA AAFFPA PAAEOMIEAB PA, iO JAZA KEZP AJUE PGEZPA
YEEAZNOVA, jA. eAW JAIS YLZPA, A, IVZI E'AE O JEAMALGE

AGMZA eAWAPAAIA SUZ OPAAGA «AJ 1ZAGE CAZIGE VAPI gAAIA AJ
aAAIAA, i AEZAA ○KEIAEIVAAUI, DZBZAA, QAAIAZD AAKEAO, A, DZBZGE eAWAIAEAB
CZAAIAEAA, AKEAO DAIIAIARPTEAQAAPIWPAV aAVU aEEAOPIVPAV CZAAIAEAA, AKEZPZGAGZGE
○ESOMIO J, F, J, i, WAAILO, ○KE-TAIA qAAIAAmi, JA.JEI.2AAIA, J, i, 1, Z, E, D, i
EIAF, qA, C, Dg, CA, Aggi, PAVGII AAAVZPA YEEARgAVZAG

GzIUNA:

- KE-TAIA aAVU aACUGA eAWUMA GUPI AAVU VAPKEJUE SUZ wZAIASOZAVZE.
- KE-TAIA aAVU aACUA eAWAIACX: PAAEPLAUUE MVAUWZGA A, ZGA SUZ wZAIASOZAVZE.

○KE-TAIA:

CA Aggi CIPZI ZMPREALEZPE AGMZA ZJ VAAEAB aAVU AGMZAIA eAW APIAAEAB
CZAAIAEAA, AKEZBGE EACEL EVZI »AZVZIA AIDPE AJ ZA AAGA 3743 eAWUMA, YJ 2MU
eAWUE AJ ZA AAGA 1500 eAWUMA F ZAIA AAEOMIAUMA JAISZAA, PAAUWZGE
CAZDGE YJ 2MU eAWUE AJ ZA ○KE-TAIA PA AAEOMIAUMA DVZAGE CAZDGE ○KE-TAIA
PAAZAAIAPE, PA AAGA 4000 APUKPUO »ACEL EW, A, EZE JAZAKD.

○KE-TAIA YLZACX:

○KE+AI= ○KE-TAIA CAZDGE ○KEZAA MAIAIA JAISZAVZE ○KEZP E PPA
AAQAAPIGEAB ○KE-TAIA JAZA PIPIAIAVZE ○KE, A, WEPAPIEE ○KE-TAIA JAISZAA PEEQAA
A, »VZP E PIQAA SGAVZEE PEEQAA A, »VZTUMA YRAGA ○KE-TAIA JAZDGE AANOPPEVZPEA.
○KE-TAIAPIEAOPIZAAPIWDO, VAA«, AEE, EGAA, AAQAA ZAAGADEUZGA GAEEUZGA TAUMEG
UAAIAVGA TAUMEGGA EJUGA VAAPIREGA, PAAEAGA aAVU O A, ELEP E EZAV PAAQASGAVZGE

○KE-TAIA MVAUWZGA F AKEZAA WZIAGA AVF AGMZA ZP E 6000 PKEI CCPA eAW,
GYEEAWUMAE ○KE-TAIA PAAZAAIAA, PAOPAAGA GYEEAWUMAE MVAUWZGA CAAJMAZGE

1. UAUH-PAGA °KE-TAIÄ
2. WUMA °KE-TAIÄ
3. PREAUZE-TAIÄ
4. °AURZA °KE-TAIÄ
5. °UJZA °KE-TAIÄ
6. °AGA °KE-TAIÄ
7. PISNO °KE-TAIÄ
8. VRAU °KE-TAIÄ
9. PELQI °KE-TAIÄ

Eva.

»AUÉ °KE-TAIÄGÀ AIAE , PÀ MÀNAUQUMÆB PÁTSÖÄZAVZÉ a AZÄA AIA , ASAZUMÄ , PA J-ÄE °KE-TAIÄGÀ EIGA E ÄPÄPÀV K¥DqJZE MÀÄA AZPÀ (MÀNAUQUMÆB) UMP e a ÁVÈ K¥DqJZE EZÄ J-ÄE eÁW a ÁVÄU G¥LÉAWUMÆB PÀqÄSGIÄAVPÀ , AUWAIAMVZÉ °KE-TAIÄGÀ VPÄZÄ DZÄVPA A , MAIÄEÄB , DZÄGÀ «ZÄGUKEÄB glerit , AYZÄAIAUKEÄB , D°AGÀ YIZÄAIAEÄB , TÄAIEA PÅNUKEÄB , AA , MPÀ 1j a AWPAIÄEÄB °KEACZÄGÉ DZÄÄPÄGÄT , SÄ , NÄPÄGÄT , EÄUWÄPÄGÄT , HÄÄ«AAIA AZÄIDUMÆPÄE °KE-TAIÄGÀ EAÇUKE VPÄA , A , MAIÄEÄB CEÄ , J , ÁWZÄGÉ

a MACUGÄ:

PÉÄOI PÄZP e ¥J 2µä eÁW JAZÄPÄ °KE-TAIÄGÀ eKEVÜE VPÄT FIEKÄUÄA a ÁVÉAZÄ eÁWAIA °EgÄZÄGÉ a MACUGÄ , PÄZÄAIA , a MACUGÄ , PÀ °KE-TAIÄGÄVÉ , Á«gÄGÄ a NDUMÄ Ew°Ä , PÄPÄGÄVZÄGÉ °KEAIAIA °KE-TAIÄGÄVÄIÄA , Á«gÄGÄ a NDUMÄZÄ , PÄ , PÄVÄUÄZÄ a AavÄÄV gÄVÄPÄV ±EÄPÄLÜE M¥UÄVZÄGÉ EAÇUKE ±EÄPÄLÜE a NDUMÄZÄ gAIÄÄWZE PÉÄOI PÄZP J-ÄE ¥ZÄÄ±UÄP e PÀqÄSGÄVÄGÄZÄGÉ VPÄÄPÄGÄ , SÄÄJ , avZÄUD , J ZÄVÉ GvÄPÉÄOI PÄZP e °EÄIA , ASÄIA °KEÄGÉ

¥J 2µdeÁwAiaj Ué «±µä , Á«zÄEÄVÄPÄC a PÄ±UÄA:

»AgMÄZP e PÄPÄA ¥ZÄÄ±UÄA °AUKE a NDUMÄ DyöPPÄV , ÁaÄÄFPPÄV , gÄdQÄAIA ÄV a ÁVÄU ±PÄCÄPÄV »AzÄÄ±CZÄY EAVPÀ »AzÄÄ±ZÄ a NDUMÄ C , PÄÄEMÄIÄEÄB °KEÄUÄÄR , PÀ , Á«zÄEÄPÄ PÄPÄA a NDUMÄUÉ PÄPÄA , PÄPÄVÄUKEÄB oÄrzé

gÄdÄÄgÄ ¥J 2µdeÁwAiaj dEÄÄSÄ ±PÄqÄa ÄgÄUÄP e 2011

¥J 2µä eÁwUMÄ 2011 gä dEÄÄtW CFAIA zÄÄlÄ MI ÄO dEÄÄSÄIA °e ±PÄqÄa ÄgÄ dEÄÄSÄIAEÄB »AgMÄÄ±lÄ gÄdUÄP e a ÁVÄU PÄÄZÄÄPÄV ¥ZÄÄ±UÄP e EgÄÄzÄEÄB F PÄÄVÄEÄVÉ PÁTSÖÄZAVZÉ

PERIOD	NUMBER OF PAPERS	PERCENTAGE
01	22	7.4%
02	82	25.2%
03	100	39.9%
04	47	18.8%
05	41	20.2%
06	39	17.8%
07	46	20.7%
08	32	15.9%
09	10	4.6%
10	1	-
11	1	-
12	1	3.4%
13	1	0.1%
14	1	17.8%
15	1	0.6%
16	1	7.2%
17	44	23.5%
18	10	12.1%

19	Mr±A	17.1%
20	bM±iWqA	12.8%
21	aAZM±A±A	15.6%
22	UAdgAvi	6.7%
23	aAOAgApj	11.8%
24	DAZM±A±A	16.4%
25	PEAOI PA	17.1%
26	UAA±A	1.7%
27	PigM	9.1%
28	vkA±AEaqA	20.0%

PAZÁRKVÍZÉSÜMÉ

PAZÁRASI	PAZÁRKVÍZÉSÜMÉ	YJ 2µleAwA±a±dEIASI
01	ZArAUqA	18.9%
02	ZP	16.8%
03	zA±AEi-CAiAA	2.5%
04	zAzgi aAvM EUsji oP	1.8%
05	®PDEY	-
06	YAZAZj	15.7%
07	CAqPMAET xPEA Agi	-

© Dzgā Ágma , A«zāēa aāvū , Pāōgā °zī.JA.gAd±Rgā °kēágēa ¥j pīmā Daāmā 2017.

gÁTQAIĀ ¥J 2μeÁwAIĀ aEzP DAIKEAUĀ

PAAZLÀ ÁaÁfPà FÁAIĀ aāvū , S° APjtzà , la Á®AIzLà CrAIĀ e ¥Sæj 20, 2004 gÀzÀ aEzP gÁTQAIĀ ¥J 2μe ÁwAIĀ DAIKEAUPEB gla , kA - ÁvA. CzPjå - 2A , Neglei Áei, GYÁzPjå - YDgå ÁAIlì aÁA - A, , lžl lžgåukå ¥je - izAzü aPmÅ, «.zÅaÁazk 2A Áw ÁgASÁ °A °KéAvé gÁTQAIĀ ¥J 2μe ÁwAIÄ JgljÉA DAIKEAU PAAZLÀ ÁaÁfPà FÁAIĀ aāvū , S° APjtzà , la Á®AIzLà aAA 25, 2007 gÀzÀ DAIKEAU gJzE CzPm - SÆmÁ °AUÍ aāvū GYÁzPjå Egåazà vA. PA °e aāvū 3EÅ DAIKEUP Á CPÆASgi 15, 2010 gÀzÀ gJzEAIÅ - ÁvA.

gÁTQAIĀ ¥J 2μeÁwAIĀ DAIKEAUZPÁAIÅOUÅ

¥J 2μeÁw DAIKEUP Á«zÅzLÀ 338EÅ «.Cii (5, 8, 9PÅe) CEEAI Å PÅPÅqÅ PÅAIÅOUÅEAB aD» , ÁvÅ

1. ¥J 2μe ÁwAIÄ gPÅUÅV Á«zÅzPÀ MzN1zL J - Áe «.pÅAIÅOUÅ SUÉ ° ÁUKE PÅogPÀ PÅ®PÅ®Pé ¥J 2μe PÅAÅCOPICUE PÅUÅEaqÀ PÅAIÅOPEÅOUÅ SUÉ aÅ ° zAgjut Elqñ aE®PÅÅYÅ aÅqÅVÅ
2. ¥J 2μe oPÅ aÅvÅ , AgPÅUÅE zPÅ GAI ÁaÁrzA aÅpÅPÅUÅ SUÉ «.ZÅglÅE ElqÅ ÁvÅ
3. PAAZLÀ aÅvÅ gÅdÅukÅ ¥J 2μe ÁwAIÄ gPÅUÅV COPICUE PÅUÅEYÅPÅ , ÁaÁfPà aÅvÅ DyÅPÅ AKEÅDEÅUÅE PÅE aÅvÅ aÅuÅzÅlÅDEÅ aÅqÅVÅ
4. ¥J 2μe ÁwAIÄ gPÅUÅE , AgPÅUÅE , ÁaÁfPà aÅvÅ DyÅPÅ COPICUE , ÅSAcii zÅvÅ PAAZLÀ PÅogPÀ ° ÁUKE gÅdÅ , PÅogÅUÅE 2¥Agå , aÅqÅVÅ
5. gÅPÅMÅIA , A , NÅ PÅ®PÅ®Pé ¥J 2μe ÁwAIÄ gPÅUÅV , ÁrzA PÅEÅEÅUÅEAB eÅ UÅzÅ , aÅPÅAIÅOPEB aÅqÅVÅ

GYÅMÅ Ágå:

ÁgåzP eÁwYÅzW JAÅ ¥J PÅEAIÅ vÅs aÅMÅKETÅÅzÅ ZÅöVÅ ° ÁUKE , PÅ PÅ®CÅzPÅE ZÅ° AÅ ° gÅ ÁvPÅ «.pÅAIÅA ÁVzE Ágå , YÅÅYÅ ÁvÅ gÅpÅ ÁVzÅ E° e GYÅPjå aÅvÅ E®zPjÅS JgljÅ aÅdÅmÅEAB , PÅAÅPÅ ÁV PÅ ° PÅzÅvPÅ YÅÅYÅ ÁvÅ aÅPÅÅ ±KEÅTÅVÅ , PÅzÅAIÅUÅEAB vÅzÅIÅwÅgÅÅzÅ F aÅ ° EÅ aÅ »W - ÅzÅ wÅzÅS ° zÅVÅ EµÅ Áe ±KEÅPÅUÅE MÅÅVzÅgÅ , PÅ F MAZÅ , PÅzÅAIÅzÅgÅ , ÁaÁfPÅ ÁV , DyÅPÅ ÁV , ±EPÅPÅ ÁV , ZÅ«ÅÅPÅ ÁV EÅgÅ ±MÅIÅ1ÅE CÅPÅ aÅÅAÅgÅ ±ÅÅ1gÅÅzÅEAB fÅaÅ PÅtS° zÅVÅ CzÅPÅ ° YÅÅRÅ ÁV JA.JEi.2ÅÅÅ , J , i.1.zÅ ° f.J , i.WÅÅiÅ , qÅ.©.DgÅ.CA. ÄqÅgÅ CÅgÅ aÅvÅ eÅÅw ° Á ÅÅE CÅgÅ »ÅUKE CÅPÅ dEgÅ eÁwYÅzW «.gÅzÅ zÅÅÅÅÅÅEAB PÅtS° zÅVÅ

»ÃUÉ EPUÉ A«ZÁEAVPÀ PÁMEENÀ PI ÑUNZIGE PÀ ¥ñvà eÁw JAS ZÄUØÉ J FÈP È PÍE-ÚMÀ, »Ã»½AíAGÀ aÃº° EÀ CvÁzGUMÀ, ±ÆÄHUMÀ, ZÀ Á½PUMÀ ÇECAZÀ ÇEPÈ °ZÁUÅWPE JAŠZÁV F °ÃÃ®AqAVé w½AiÄ¥r, IS°ÃzÁVzé

»ÃUÉ EPUÉ A«ZÁEAVPÀ PÁMEENÀ PI ÑUNZIGE PÀ ¥ñvà eÁw JAS ZÄUØÉ J FÈP È PÍE-ÚMÀ, »Ã»½AíAGÀ aÃº° EÀ CvÁzGUMÀ, ±ÆÄHUMÀ, ZÀ Á½PUMÀ ÇECAZÀ ÇEPÈ °ZÁUÅWPE JAŠZÁV F °ÃÃ®AqAVé w½AiÄ¥r, IS°ÃzÁVzé

Reference Books:

1. Abbasayulu, Y.B., Scheduled Caste Elite, A Study of Scheduled Caste Elite in Andhra Pradesh, Department of Sociology, Osmania University, Hyderabad, 1978.
2. Abbasayulu, Y.B., Sociology of Depressed Groups, Osmania University, Hyderabad, 1979..
3. Adler, Alfred, "Striving for Superiority", in DiCaprio, Nicholas, S., Personality Theories: Guides to Living, W.B. Saunders Co., Philadelphia, 1974.
4. Agarwal, Y.B. and SarikaSibou, Education of Scheduled Caste, National Institute of Educational Planning and Administration, New Delhi, 1992.
5. Ambedkar, Dr. B.R., The Untouchables: Who were they and why they became Untouchables?, Amrit Books Co., New Delhi, 1948.
6. Chanhan, B.R., "Special Problems of Education of the Scheduled Castes", in MS Gore et.al., (ed.), Papers in Sociology of Education in India, NCERT, New Delhi, 1967.
7. ChinnaRao, Yagati, Dalits' Struggle for Identity, Andhra and Hyderabad, 1900- 1950, Kanishka Publishers & Distributors, New Delhi, 2003.
8. Kumari, R. Shanta, Scheduled Castes and Welfare Measures, Classical Publishing Company, New Delhi, 1986.

ARTICLES:

1. Aruna, R., "Learn Thoroughly: Primary Schooling in Tamil Nadu", Economic and Political Weekly, 1999, Vol. 34, No. 18.
2. Basu, Kaushik., James E., Foster and S. Subramaniam, "Isolated and Proximate Illiteracy: And Why These Concepts Matter in Measuring Literacy and Designing Education Programmes", Economic and Political Weekly, 2000, Vol. 35.
3. Krishnaji, N., Poverty, Gender and Schooling: A Study of Mahaboobnagar and Adilabad Districts, 1998.
4. Reddy, V.N., "Gross Enrolment, Dropout and Non-enrolment Ratios in India", Journal of Educational Planning and Administration, Vol. 9, No. 5, July,
5. Saldanha, Denzil, "Residual Literacy and Uneven Development", Parts - I, II and III, Economic and Political Weekly, Vol. IV, Nos. 27, 28 and 29, 1999.

GOVERNMENT RECORDS:

1. Government of India, Census of India, 1981, Part II B (ii) Primary Census Abstract, Scheduled Castes, Controller of Publications, Delhi, 1983.
2. Indian Constitutional Reforms, 1919, Report of the Committee on Division of Functions, Calcutta, Superintendent of Government Printing.
3. Report of the Commissioner Scheduled Castes and Scheduled Tribes, Govt. of India, 1986.
4. Report of the Working Group on the Department of Scheduled Castes, 1980-85, Govt. of India, September, 1980.

REPORTS

1. Kaka SahebKalelkar Report,1955.
2. Mandal Commission Report,1979.
3. RajinderSachar Report,2006
4. Ram Nandan Report, 1993.

WEBISITES:

1. <http://www.indianexpress.com>
2. <http://articles.economictimes.indiatimes.com>
3. <http://www.jstor.org>
4. <http://reservationfacts.blogspot.in>
5. <http://satyashodhak.com>